

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений підрозділ «Кадіївський педагогічний коледж
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Голова приймальної комісії
Григорів
Г.І. Васильченко
« 13 » 13.04.2017 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань
за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр
на базі диплома молодшого спеціаліста
за напрямом підготовки 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Розглянуто на засіданні приймальної комісії і
рекомендовані на затвердження голові
приймальної комісії
(Протокол № 7 від 13.04 2017 р.)

Лисичанськ, 2017 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань
за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр
на базі диплома молодшого спеціаліста
за напрямом підготовки 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування з дошкільної педагогіки спеціальності 012 Дошкільна освіта складена на основі стандарту вищої освіти підготовки фахівців напряму підготовки 6.010101 Дошкільна освіта 2003 рік.

При вступу за напрямом підготовки 012 Дошкільна освіта освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр абітурієнти повинні продемонструвати досконале володіння основним категоріальним апаратом психолого-педагогічних наук.

Програма охоплює теоретичні основи виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку та методичні питання організації життя і діяльності дошкільників, містить вузлові, принципово важливі проблеми сучасної дошкільної освіти. Програма ґрунтується на класичних і сучасних педагогічних дослідженнях, даних суміжних наук, на сучасних концепціях дошкільного виховання, передовому педагогічному досвіді.

Вступні випробування з фахових дисциплін дошкільної освіти для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» проводяться у формі тесту з шести дисциплін, які абітурієнти вивчали, здобуваючи диплом освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю «Дошкільна освіта»: педагогіка дошкільна, методика розвитку рідної мови, методика формування елементарних математичних уявлень, методика ознайомлення дітей з природою, методика фізичного виховання, методика зображувальної діяльності. Вступні випробування проводяться відповідно до розкладу, складеного приймальною комісією .

Мета вступного випробування з дошкільної освіти для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр – встановити рівень теоретичної та практичної психолого-педагогічної підготовки вихователів дітей дошкільного віку освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» до здійснення професійної діяльності у дошкільних навчальних закладах їх спроможність здобувати наступний освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр».

Складані питання ґрунтуються на принципах науковості, професійної спрямованості, проблемності, відповідності вимогам кваліфікаційної категорії *"молодший спеціаліст"*.

Тривалість іспиту -1 год.

1. Для складання фахового вступного випробування з педагогіки та окремих методик, абітурієнт повинен володіти такими основними поняттями:

ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Тема. Предмет, завдання і методи дошкільної педагогіки.

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань.

Значення даного виховного періоду в житті людини. Своєрідність дошкільної педагогіки: дана наука є не лише сферою спеціальних наукових знань чи діяльністю вузьких спеціалістів, але знаходить широке застосування в житті.

Тема. Програми дошкільного виховання. Історія складання і вдосконалення програми. Сучасні державні програми дошкільного виховання “Дитина”, “Українське дошкілля”, “Дитина в дошкільні роки”, «Впевнений старт». Варіативність та альтернативність у підготовці і використанні програм.” Базовий компонент дошкільної освіти” - основний документ, що визначає зміст освіти дошкільників на сучасному етапі.

Тема. Особливості періоду раннього дитинства.

Ведуча роль дорослого в перші два роки, завдання, виховання і специфіка їх реалізації в різних розділах виховної роботи.

Тема. Гра.

Гра - провідна діяльність дошкільників. Походження гри в історії суспільства. Місце гри в педагогічному процесі дитячого дошкільного закладу і сім'ї. Класифікація дитячих ігор.

Тема. Фізичне виховання дошкільників.

Філософія співвідношення фізичного і психологічного розвитку. Сучасні дослідження про можливості фізичного розвитку. Завдання, умови та заходи фізичного виховання.

Вимоги до режиму. Методика проведення режимних процесів. Індивідуалізація дитини. Врахування своєрідності хлопчиків і дівчат.

Значення культурно-гігієнічних навичок у житті. Особливості методики формування культурно-гігієнічних навичок у дітей різного віку.

Тема. Розумове виховання.

Необхідність завдання і засоби розумового виховання. Сенсорне - основа розумового. Зміст і методи сенсорного виховання.

Тема. Моральне виховання.

Поняття моралі, загальнолюдські моральні цінності. Мораль українського народу. Зміст та методи морального виховання в різних вікових групах та сім'ї.

Тема. Трудове виховання.

Своєрідність праці дітей. Завдання, види і зміст дитячої праці в різних вікових групах. Основні форми організації дитячої праці в різних вікових групах, методика трудового виховання.

Тема. Естетичне виховання.

Поняття естетичного та художнього виховання. Основні завдання, засоби естетичного та художнього виховання. Самостійна художня діяльність. Дитяча творчість.

Тема. Дошкільна дидактика.

Навчання в дитячому садку, його своєрідність.

Принципи дидактики. Гуманізм процесу навчання. Зміст навчання. Методи та прийоми навчання, їх класифікація, характеристика. Народна дидактика.

Нетрадиційні методи та прийоми навчання дошкільників та дітей-інвалідів, дітей з вадами розвитку, обдарованих дітей.

Тема. Планування та облік навчально – виховної роботи.

Значення планування. Педагогічні основи планування. Вимоги до планування. Зміст планування: керівництва іграми дітей, трудовою, навчальною діяльністю, свят і розваг, індивідуальної роботи, роботи з батьками.

Форми планування і обліку навчально виховної роботи у дитячому садку. Особливості планування у різновіковій групі.

Тема. Дитячий садок і сім'я,

Значення сім'ї у житті дитини. Умови успішного сімейного виховання. Народна педагогіка про родовід та сімейний етикет. Завдання, зміст і форми роботи дошкільного закладу з батьками. Організація батьківської громадськості. Посібники та журнали для батьків. Внесок українського народу у скарбницю світової родинної педагогіки.

Тема. Дитячий садок і школа. Наступність у роботі дитячого садка і школи.

Поняття наступності і необхідність у роботі дитячого садка і школи, форми зв'язку. Особливості освітньо-виховної роботи із шестирічними дітьми в дитячому садку і школі. Готовність до навчання в школі. Види готовності. Робота сім'ї щодо підготовки до шкільного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / АПН України. – К.: Ред. журналу “Дошкільне виховання”, 2010.– 62 с.
2. Богущ А. Моє довкілля: Прогр. ознайомлення дітей старш. дошк. віку з довкіллям.- К.: Шк. світ, 2006.- 112 с
3. Богущ А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів.– К.: Слово, 2003.– 344 с.
4. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика виховання дітей дошкільного віку: Навч. посібник для студентів дошкільних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів.– 2-е вид., перераб. та доповн. – Суми: Універс. кн., 2004.– 428 с.
5. Дитячий садок: управління / Упоряд. Т. Вороніна.– 2-ге вид., без змін.– К.: Вид. дім “Шкіл. світ”, 2006.– 128 с
6. Дошкільна освіта в Україні: Нормативно-правове регулювання / Упоряд. Л. Гураш, Т. Вороніна.– К.: Вид. дім “Шкіл. світ”: Вид. Л. Галіцина, 2006.– 120 с.
7. Дошкільна педагогіка / За ред. В.І. Ядешко, Ф.А. Сохіна. – К.: Вища школа, 1981.– 365 с.
8. Дошкольная педагогика (конспект лекций): Пособие для подготовки к экзаменам.– М.: Приор-издат, 2002.– 192 с.
9. История зарубежной дошкольной педагогики: Хрестоматия / Сост. Н.Б. Мчедлидзе и др.– 2-е изд.– М.: Просвещение, 1986.– 460 с.
10. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX века: Учебн. пос. для пед. учебн. заведений / Под ред. акад. РАО А.И.Пискунова.– 2-е изд., испр., доп. – М.: ТЦ Сфера, 2001.– 512 с.

11. Історія дошкільної педагогіки: Хрестоматія / Упор. З.Н.Борисова, В.З. Смаль. – 2-е вид., доп. – К.: Вища шк., 1990.– 423 с.
12. Найден О.С. Українська народна іграшка: Історія, семантика. Образна своєрідність. Функціональні особливості.– К., 1999.
13. Нравственное и трудовое воспитание дошкольников: Учебн. пособие для студ. высш. учебн. заведений / С.А.Козлова, Н.К. Ледовских, Б.Д. Калишенко и др. / Под ред. С.А. Козловой.– М.: Академия, 2002.– 192 с.
14. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.– К.: “Академвидав”, 2004.– 456 с.
15. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів.– К.: Слово, 2004.– 352 с.
16. Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки: Навч. посібник для студентів вузів, які навчаються за спец. ”Дошкільне виховання”/ Міжнарод. фонд “Відродження”. – К.: Абрис, 1998.– 447 с.
17. Про дошкільну освіту: Закон України - К.: Ред. журналу "Дошкільне виховання". - 2001.
18. Про освіту: Закон України зі змінами і доповненнями від 23 березня. -1996. № 100 / 96 // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - №21. -С. 253-278.
19. Про охорону дитинства: Закон України. - К.: Ред. журналу "Дошкільне виховання", 2001.
20. Стельмахович М.Г. Народне дитинознавство. – К., 1991.
21. Стратегія реформування освіти в Україні: Реком. з освіт. політики.– К.: К.І.С., 2003.– 296 с.
22. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навч. посіб./Від упорядників, вступні нариси та упорядкув. З.Н. Борисової, В.У. Кузьменко; За заг. ред. З.Н. Борисової.– К.: Вища шк., 2004.– 511 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Тема. Значення образотворчого мистецтва та конструювання для всебічного розвитку дітей дошкільнят.

Вплив зображувальної діяльності на розумовий розвиток дітей, їх сенсорне виховання. Розвиток естетичного сприймання та емоцій, формування естетичних почуттів, естетичного ставлення до дійсності, естетичних оцінок та художнього смаку.

Тема . Види зображувальної діяльності в дитячому садку.

Малювання, ліплення, аплікація, конструювання - види зображувальної діяльності, за допомогою яких діти зображують дійсність. Характеристика способів зображення, їх взаємозв'язок.

Основні принципи дидактики, на яких будується зміст програми навчання образотворчого мистецтва.

Тема . Методи і прийоми навчання.

Визначення методів і прийомів навчання, традиційна класифікація методів - словесні, наочні, практичні. Диференційований вибір методів та прийомів з урахуванням віку дітей, їх знань, досвіду.

Тема . Організація та проведення занять у дитячому садку.

Особливості організації занять в різних вікових групах. Типи занять, їх структура, нетрадиційної форми проведення.

Тема . Методика навчання декоративного малювання.

Значення декоративного малювання для виховання і розвитку дошкільників. Створення візерунків за зразком та задумом в різних вікових групах, поступове ускладнення малювання візерунків. Послідовне ускладнення змісту занять, залучення дітей до колективної роботи. Важливості емоційного сприймання дітьми предметів декоративно-прикладного мистецтва. Використання музики, потішок. Навчання аналізувати вироби народного мистецтва, зразки, власні роботи.

Тема . Конструювання з паперу.

Навчання конструюванню з паперу в різних вікових групах. Формування технічних навичок та вмінь в роботі з паперу. Ускладнення програмового матеріалу та тематики занять. Активізація досвіду дітей. Керівництво роботою дітей в різних вікових групах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акчурина-Муфтієва Н.М. Развитие детского творческого конструирования из бумаги: Учеб пособие. – Симферополь, 2003. – 187 с.
2. Антонович С.А., Захарчук Р.В., Чугай Р.В., Станкович П.М.С. Декоративно-ужиткове мистецтво. – Л., 1993. – 272 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К., 1999. - С. 14, 21-37.
4. Богат В., Ньюкалов В. ТРВЗ у дитячий садок. Теорія розв'язування винахідницьких завдань – наука навчання. Бачимо кожну дитину талановитою // Дошк. виховання. – 1995. - № 1. – С. 29-30.
5. Богатеева З.А. Занятия аппликацией в детском саду. – М., 1988. – 224 с.
6. Богатеева З.А. Чудесные поделки из бумаги. – М., 1992. – 208 с.
7. Венгер Л.А. Воспитание сенсорной культуры ребёнка. – М., 1988. – 144 с.
8. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологический очерк. Книга для учителя. – 3-е изд. – М., 1991. – 90 с.
9. Григорьева Г.Г. Изобразительная деятельность дошкольников: Уч. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений. – 2-е изд., испр. – М., 1998. – 272 с.
10. Гульян Э.К., Базик И.Я. Что можно сделать из природного материала. – М., 1991. – 175 с.
11. Гусакова М.А. Аппликация. – М., 1977. – 176 с.
12. Доронова Т.Н., Якобсон С.Т. Обучение детей 2-3 лет рисованию, лепке, аппликации в игре. – М., 1992. – 143 с.
13. Дронова О.О. Діти малюють пейзаж//Дошк. виховання. – 1998. – №8. – С. 18-20.
14. Дубовик М.Ф. Ліплення в дитячому садку. – К., 1974. – 128 с.
15. Зубарева Н.М. Дети и изобразительное искусство: Натюрморт и пейзаж в эстетическом воспитании детей 5-7 лет. – М., 1969. – 111 с.
16. Казакова Т.Г. Изобразительная деятельность и художественное развитие дошкольников. – М., 1983. – 112 с.

17. Кириченко Н.Т., Науменко Т.І. Виховує мистецтвооб Актуалізація творчості дошкільників засобами мистецтва: Метод. посіб. / Інститут змісту і методів навчання. – К., 1998. – 99 с.
18. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні. – К., 2003. – С. 131-157.
19. Корчинова О.В. Декоративно-прикладное творчество в детских дошкольных учреждениях. – Ростов н/Д., 2002. – 320 с.
20. Котляр В.Ф. Изобразительная деятельность дошкольников. – К., 1986. – 93с.
21. Кузнецова Л.С. Беседы об изобразительном искусстве и архитектуре. – К., 1989. – 319 с.
22. Курочкина Н.А. Знакомство с натюрмортом. СПб., 1997. – 190 с.
23. Крутенко Н Розповіді про кераміку. – К., 2002. – 252 с.
24. Кузнецова Л.С. Беседы об изобразительном искусстве и архитектуре: О языке архитектуры, скульптуры, живописи. – К., 1989. – С. 42 – 198.
25. Левин С.Д. Ваш ребёнок рисует. – М., 1980. – 270 с.
26. Лиштван З.В. Конструирование. – М., 1980. – 159 с.
27. Ломоносова М.Т. Графика и живопись: Учеб. Пособие. – М., 2002. – 206 с.
28. Парамонова Л.А. Детское творческое конструирование: Книга для педагогов дошкольных учреждений, преподавателей и студентов педагогических университетов и колледжей / Центр «Дошкольное детство» им. А.В.Запорожца. – М., 1999. – 240 с.
29. Пономарев Я.А. Психология творчества и педагогика. М., 1976. – 280 с.
30. Сакулина Н.П. Рисование в дошкольном детстве. – М., 1965. – 214 с.
31. Святелик З.І. Вчимо дітей ліпити: Альбом. – К., 1989. – 32 с.
32. Сенсорное развитие дошкольников на занятиях по изобразительному искусству. – М., 2001. – 224 с.
33. Скиданова Л.Я., Сірченко Л.І. Декоративне малювання та аплікація в дитячому садку. – К., 1981. – 64 с.
34. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. – К., 2014. – 374 с.
35. Типовий перелік обов'язкового обладнання, навчально-наочних посібників для занять художньою практикою та образотворчим мистецтвом // Дош. виховання. – 2002. - № 11. – С. 28-31.
36. Український живопис: Сто вибр. творів: Альбом / Авт.-упоряд. Ю.В.Беличко. – К.: Мистецтво, 1989. – 191 с.
37. Халезова Н.Б., Курочкина М.А., Пантюхина Г.В. Лепка в детском саду. – М., 1986. – 144 с.
38. Халезова Н.Б. Народная пластика и декоративная лепка в детском саду. – М., - 1984. – 112 с.
39. Художественное творчество и ребёнок / Под ред. Н.А.Ветлугиной. – М., 1972. – 287 с.
40. Чернецова Е.М. Искусство. Словарь-справочник. – М., 2002. – С. 457.
41. Якименко С.І., Голян Л.П. Зображувальна діяльність (малювання, ліплення, аплікація). Перша молодша група (3-й рік життя). – Т., 2003. – 36 с.

42. Янцур Л.А. Шляхи формування інтересу до зображувальної діяльності у старших дошкільників // Оновлення змісту і методів дошкільної освіти в Україні: Зб. наук. праць: Наук. зап. РДП. Вип. 5. – Рівне, 1999. – С. 66-72.

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ І НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Тема . Навчання грамоти в дитячому садку.

Необхідність та значення навчання дітей дошкільного віку в їх підготовці до школи. Методика ознайомлення зі словом та реченням. Методичні прийоми ознайомлення дітей зі складом. Методика ознайомлення з наголосом та наголошеними складами. Методика навчання дітей звуковому аналізу слів. Методика ознайомлення зі звуком та буквою в підготовчій групі. Навчання дітей читанню слів. Підготовка руки дитини до писання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. Готуємо руку дитини до письма / А. Богуш. - 3-тє вид., зі змін, і доп. - Тернопіль: Мандрівець, 2009. - 108 с.
2. Богуш А. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: підруч. / А. Богуш, Н. Гавриш; за ред. А. Богуш. - К.: Вища школа, 2007. - 542 с.: іл. - С. 229-243.
3. Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному навчальному закладі / А. М. Богуш, Н. В. Лисенко. - К.: Вища школа, 2003. - 206 с.
4. Богуш А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах / А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик. - К.: Слово, 2006. - 304 с.
5. Богуш А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах: підруч. для студ. вищ. навч. закладів факультетів дошкільної освіти / А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик. - К., 2006.- 170 с.
6. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей: сутність та шляхи реалізації / А. Богуш // Дошкільне виховання. - 1999. - № 6. - С. 3-5.
7. Богуш А. Творче самовираження дошкільників у художньо- мовленнєвій діяльності: монографія / А. Богуш, Л. Березовська. - Одеса: М. П. Черкасов, 2008. - 203 с.
8. Богуш А. Теорія і методика розвитку мовлення дітей від народження до 7 років: монографія / А. Богуш. - К.: ВД "Слово", 2004. - 376 с.
9. Богуш А. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: навч. посіб. / А. Богуш. - К.: ВД "Слово", 2003. - 344 с.
10. Василя Сухомлинського / Г. Воробей // БВДС. - 2005. - № 23.
11. Воробей Г. Екологічне виховання дошкільників за допомогою казок
12. Гавриш Н. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку / Н. Гавриш. - Луганськ: Альма-Матер, 2004.
13. Гавриш Н. Навчання розповіді за картиною / Н. Гавриш // Дошкільне виховання. - 2003. - № 1. - С. 7-9.
14. Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят: навч.-метод. посіб. / Н. Гавриш. - К.: ВД "Шкільний світ": Вид. Л. Галіцина, 2006. - 119 с.

15. Гавриш Н. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці: навч.-метод. посібник / Н. Гавриш. - Донецьк: Лебідь, 2001. - 218 с.
16. Гавриш Н. Художнє слово і дитяче мовлення / Н. Гавриш. - Донецьк: Лебідь, 1999. - 170 с.
17. Калуська Л. Мовленнєвий етикет української дитини / Л. Калусь- ка // Розкажіть онуку. - 2006. - № 21-22. - С. 102-104.
18. Краснікова Н. І. Казка та малюнок у житті дитини / Н. І. Краснікова // Психологічна газета. - 2006. - № 20 (68)].
19. Крутій К. Вчимося мови та розмови / К. Крутій, Н. Лопатинська, Н. Маковецька. - Запоріжжя, 1999.
20. Крутій К. Розвиваємо у дитини мовлення, інтелект і здібності / К. Крутій. - 2-е вид- Запоріжжя: ТОВ "ЛПС" ЛТД, 2007.
21. Луценко І. Мовленнєвому заняттю - комунікативну мету / І. Луценко // Дошкільне виховання. - 2002,- № 1. - С. 17. і/ 21. Піроженко Т. Мовленнєве зростання дошкільника / Т. Пірожен- ко. - К.: Грайлик, 1999.
22. Сафонова М. Системність у навчанні творчого розповідання / М. Сафонова // Дошкільне виховання. - 2009. - № 5.
23. Столбова Т. Діалогічне мовлення у дидактичній грі / Т. Столбова // Дошкільне виховання. - 2008. - № 2. - С. 14-15.

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Тема. Методика навчання фізичним вправам. Гімнастика.

Стройові вправи.

Визначення, види, загальна характеристика стройових вправ, їх значення. Методика навчання стройовим вправам дітей різних вікових груп.

Основні рухи.

Визначення, види, значення і загальна характеристика основних рухів (ходьба, біг, лазіння, стрибки, вправи у рівновазі).

Значення, види, особливості виконання дітьми. Техніка. Методика навчання основних рухів.

Загальнорозвиваючі вправи.

Загальна характеристика, значення. Класифікація загальнорозвиваючих вправ. Використання предметів і вимоги до них. Підготовка, прийоми роздачі і збору предметів, їх розміщення. Термінологія і правила запису загальнорозвиваючих вправ. Характеристика вихідних положень тулуба, ніг, рук. Методика навчання загальнорозвиваючих вправ.

Тема. Рухливі ігри.

Визначення і значення рухливої гри. Теорія розвитку рухливих ігор. Класифікація рухливих ігор. Варіантність рухливих ігор і їх ускладнення. Характеристика рухливих ігор для кожної вікової групи.

Методика проведення рухливих ігор. Методика проведення ігор-естафет, атракціонів.

Народні ігри і особливості їх проведення в різних вікових групах. Ігри-хороводи.

Тема. Форми роботи по фізичному вихованню в дошкільних установах.

Фізкультурні заняття

Значення, завдання, структура і зміст фізкультурного заняття. Взаємозв'язок частин заняття. Типи фізкультурних занять.

Методика проведення фізкультурних занять з дітьми різних вікових груп. Вимоги до підбору фізичних вправ на заняттях. Методика проведення фізичних вправ в кожній частині заняття. Особливості змісту і методика проведення занять в мішаній за віком групі, на повітрі в різні пори року.

Тема. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.

Ранкова гімнастика.

Значення ранкової гімнастики. Побудова ранкової гімнастики і підбір вправ в залі і на повітрі (на майданчику).

Методика проведення ранкової гімнастики з дітьми різних вікових груп.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вільчковський Е.С. Психолого-педагогічні основи системи фізичного виховання дошкільників // Виховання дітей дошкільного віку. – К.: 1991.
2. Дмитренко Г.І. Вивчення наслідків фізичних навантажень на заняттях з фізичної культури. У кн.: Дошкільна педагогіка і психологія. Республіканський науково-методичний збірник «Радянська школа». К., 1976. вип. 10.
3. Єфименко М.М. Горизонтальний пластичний балет. // Дошкільне виховання. – 1995. – №1.
4. Єфименко М.М. Золоті формули рухового розвитку. // Дошкільне виховання. – 1996. – № 3.
5. Єфименко М.М. Театр фізичного виховання. Авторська система фізичного виховання дошкільнят // Дошкільне виховання. – 1994. – № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12.
6. Никитин Б., Никитина Л. Мы и наши дети. М. 1980.
7. Кенеман А.В., Хухлаєва Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста. Учебн. Для студентов пединститутів по специальности № 2110 «Дошкольная педагогика и психология» 3-е изд. Испр. и доп. - М.: Просвещение, 1985, - 271 с., ил.
8. Яковлева Л., Юдина Р. Работаем по программе “Старт” Оздоровительно-профилактическая гимнастика" // Дошкольное воспитание. – 1997. – № 1. Дошкольное воспитание. – 1997. – №2.

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА ТА МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ПРИРОДОЮ

Тема . Практичні методи.

Праця в природі, її навчально-виховне значення, її своєрідність. Вимога до праці дітей в природі. Види праці в природі, її зміст в різних вікових групах. Форми організації праці.

Нескладні досліди як метод. Організація та методика проведення нескладних дослідів.

Гра як метод. Використання ігор під час ознайомлення з природою в різних вікових групах.

Тема . Заняття - як важлива форма роботи по ознайомленню дошкільників з природою.

Типи занять. Вибір методів. Особливості розміщення дітей. Роль наочних посібників під час організації занять. Педагогічна оцінка навичок та умінь дітей. Методика проведення різних типів занять у всіх вікових групах дитячого садка.

Тема . Височини. Низовини. Гірські райони.

Височини. Характеристика височин в залежності від місця розташування на карті України. Волинська височина, Донецький кряж, Приазовська, Середньоросійська.

Низовини. Загальна характеристика низовин.

Гірські райони. Характерні ознаки гірських районів.

Тема . Значення тварин в природі. Підцарство найпростіші.

Класи: Саркодові, Джгутикові, Споровики, Інфузорії. Тип кишковопорожнинні. Загальна характеристика Кишквопорожнинних. Типи кільчасті черви (кільчаки).

Тема . Клас Земноводні.

Загальна характеристика та його представників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веретенникова С..А. "Ознакомлення дошкольников с природой" - М.: Просвещение, 1980г. 212 с.
2. Виноградова Н.Ф. "Умственное воспитание детей в процессе ознакомления с природой" - М.: Просвещение, 1982г.-112с.
3. Золотова Е.И. "Знакомим дошкольников с миром животных" - М.: Просвещение, 1988г. - 159 с.
4. Лучик М.В. Детям о природе. - М.: Просвещение, 1989г. - 143 с.
5. Как знакомить дошкольников с природой. / Под ред. П.Г. Саморуковой М.: Просвещение, 1983г. 207с.
6. Лисенко Н.В. "Екологічне виховання дітей дошкільного віку" - Львів: Світ, 1999 -144 с.
7. Марковская М.М. "Уголок природы в детском саду" - М.: Просвещение, 1984г. - 160 с.
8. Яришева Н.Ф. "Методика ознайомлення дітей з природою" - К.: Вища школа, 1993 - 255 с.
9. Мазурина А.Ф. "Наблюдение и труд детей в природе" М.: Просвещение, 1976г. - 206 с.
10. Яришева Н.Ф. Ознакомлення дітей з природою. 2 изд. К.: Рад. школа, 1980 - 166 с.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ

ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ

Тема. Розвиток кількісних уявлень у різних вікових групах.

Особливості сприйняття дітьми II молодшої групи кількості предметів. Методичні прийоми роботи. Етапи розвитку діяльності лічби. Методика

ознайомлення з утворенням числа та навчання кількісної і порівняльної лічби. Методичні прийоми роботи по ознайомленню дітей із складом числа із одиниць та двох менших чисел. Типи та види арифметичних задач. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами.

Тема. Форма.

Особливості сприйняття і обстеження предметів за формою. Навчання обстеженню форм. Грунтування предметів за формою. Роль геометричних фігур, як еталонів у пізнанні форми предметів. Формування понять: чотирикутники, п'ятикутники, шестикутники.

Тема. Формування просторових уявлень.

Поняття простору. Просторові уявлення та просторова орієнтація. Сприйняття простору дітьми раннього віку. Особливості орієнтації на місцевості. Особливості сприйняття дітьми дошкільного віку просторового розміщення “від себе”, “від об’єктів”. Особливості сприймання дітьми дошкільного віку просторових відносин між предметами. Завдання та значення формування у дітей уявлень та понять про простір. Умови формування просторових уявлень.

Тема. Розвиток орієнтування у часі.

Особливості розпізнання дітьми молодшого дошкільного віку частин доби. Особливості чуттєвого досвіду дітей у локалізації явищ у часі і встановлення їх послідовності.

Ознайомлення з календарем, як взаємозв’язаною системою мір часу, яка має кількісну характеристику. Розвиток почуття часу у старших дошкільників, прийомами ознайомлення дітей з хвилинами, інтервалом, розвиток вміння вимірювати і оцінювати їх, планувати в часі свою діяльність, регулюючи темп і ритм узагальнено від об’єму роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л.В. Колір, форма, величина, число/Л.В.Артемова. — К.: Томіріс 1997.
2. Брежнева О.Г. Формування пізнавальної активності // Дошкільне виховання, 1998. — №3.
3. Данилова В.В., Рихтерман Т.Д., Михайлова З.А. и др. Обучение математике в детском саду. — М., 1997.
4. Зайцев Н.А. Письмо. Чтение. Счёт: учебник нового типа для учителей, воспитателей, родителей. СПб, Лань, 1997.
5. Занимательные игры для детей от 3-ёх до 6 лет / Под ред. О.М.Дьяченко, Е.П.Агаевой. — М.: Просвещение. — 1991.
6. Истоки. Базисная программа развития ребенка — дошкольника. — М., 7. 1995.
8. Козин СВ. Проблемы преемственности дошкольного и школьного образования и воспитания в современных условиях. Автореф. дис. ... канд. пед. наук. М., 1998.
9. Колесникова Е.В. Развитие математического мышления у детей 5-7 лет. — М., 1996.
10. Корнеева Г., Година Е. Современные подходы к обучению дошкольников математике // Дошкольное воспитание. — 2000. — №3.

11. Леушина А.М. Формирование элементарных математических представлений у детей дошкольного возраста. — М., 1974.
12. Мацюк Л. Неординарні заняття // Дошкільне виховання. — 1991. — № 2.
13. Минский Е.М. От игры к знаниям. — М., 1982.
14. Рихтерман Т.Д. Формирование представлений о времени у детей дошкольного возраста. — М., 1982.
15. Формирование элементарных математических представлений у дошкольников / Под ред. А.А.Столяра. — М., 1988.
16. Фунтикова О.А. Теоретические основы умственного развития дошкольников. Симферополь: Таврида, 1999.
17. Фунтикова О.О. В гостях у днів тижня // Дошкільне виховання. — 1994.
18. № 1.
19. Щербакова Е.И. Методика обучения математике детей дошкольного возраста. К: Вища школа, 1982.
20. Щербакова Е.И. О математике малышам. — К., 1984.
21. Щербакова Е.И. Теория и методика математического развития детей дошкольного возраста. — М., 2003.
22. Щербакова Е.И., Фунтикова О.А. Математика в детском саду (альбом). - К.: Рад. школа, 1991.
23. Щербакова і.і./Методика обучения математике в детском саду. — М., Академі А, 2000.
24. Щербакова К.И. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників: Навч. посібн. — К: Вища шк. 1996.
25. Якиманская Г.С. Развитие пространственного мышления дошкольников М.: Педагогика, — 1980.

3. Критерії оцінювання тестових відповідей фахового вступного випробування (за національною системою та ECTS)

Сума балів за тестові завдання	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
83-89	B	добре
75-82	C	
63-74	D	
50-62	E	задовільно
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Високий рівень (90-100 балів А) відмінно – абітурієнт ґрунтовно, повно та послідовно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу,

обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу соціально-педагогічних явищ, наводить приклади соціально-педагогічних досліджень.

Достатній рівень (83-89 балів В) (75-82 бали С) добре – абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. студент уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки, виявляє частково евристичний інтерес.

Середній рівень (63-74 бали D) (62-50 бали E) задовільно - абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Низький рівень (21- 49 балів FX) (1-20 F бали) незадовільно – абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; непослідовно і невпевнено відповідає на запитання; допускає порушення норми літературної мови, показує низький рівень знань з теорії та практики соціально-педагогічної діяльності.